

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in nicer vsak
petek ter stane:

pololetno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . Din 1—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravljanje: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le s
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 28. novembra 1930.

Štev. 48.

Dr. Jos. Pretnar:

Obrtništvo in telesna vzgoja.

»Mens sana in corpore sano« — pravi star pregovor Rimljanov. O resničnosti tega pregovora se lahko prepričamo na vsak korak v življenju. Vsakdo se bo gotovo spomnil kakega znanca, ki je bil pred leti še zdrav, krepak in čil, zato vesel, živahen, ves vnet za delo in stremeč za napredkom in znanjem. Pa ga je doletela nesreča, da je izgubil ljubo zdravje in začel bolehati in hirati. Ni ga več spoznati. Žalosten, čemern in brez vsake volje opravlja svoj poklic in nima smisla ne za družabnost ne za napredek. Izgubil je veselje do dela in do življenja.

Še posebno pa potrebuje zdrave in krepke ljudi obrt. Obrtnik mora delati z mišicami in z glavo, mora biti sposoben in dovolj krepak za težko ročno delo in mora obvladati določeno splošno in strokovno znanje, mora se stalno zanimati za napredek v svoji stroki in mora pokazati celega moža tudi v družabnem življenju. Če hočemo, da bo cel obrtni stan zdrav in krepak, moramo skrbeti, da bode zdrav vsak poedinec, ki pripada temu stanu bodisi kot samostojen mojster, bodisi kot pomočnik ali vajenec.

Nujno je zato potrebno, da posvečamo v bodoče posebno skrb telesni vzgoji obrtnika in obrtnega naraščaja. Zato hočemo o tem važnem vprašanju izpregovoriti v naslednjem nekaj besed in prosimo, da se oglasijo in povedo svoje mnenje in nasvete še drugi.

Kaj razumemo pod telesno vzgojo?

Telesna vzgoja je skrb za zdravje, je utrjevanje telesa, da postane odpornejše, je krepitev mišic, da postane dotičnik močan in gibčen.

Za zdravje je potrebno predvsem, da imamo zdrave ude, srce, oči, pljuča in prebavilne organe. Na vse to nam je torej treba misliti, kadar odgovarjamo na vprašanje:

Katera so sredstva za telesno vzgojo?

Tu moramo gotovo najprej misliti na dom in delavnico. Treba je, da skrbimo za čim čistejšo stanovanje in delavnico. Oboje se mora zračiti in čuvati prahu. Če imam opravka z delom, pri katerem se umazem, moram se po delu očistiti in umiti. Čistota je najlepša lastnost izobraženega in dostojnega človeka, kakršen mora biti tudi naš obrtnik, pomočnik in vajenec. Glede higijenskih in varnostnih naprav je mnogo preskrbljeno že s posebnimi predpisi in nadzorstvom oblastev. Tudi uvedena zdravniška preiskava vajencev pripomore mnogo k temu, da se prepreči v obrt dotok naraščaja, ki je že v početku nezdrav.

Naša naloga pa je, da gledamo še posebno na druga sredstva in načine telesne vzgoje. Tu moramo zastaviti vse svoje moči sami, naše organizacije in naši obrtniški javni delavci, pa tudi prijatelji obrtništva.

Posebi moramo predvsem po telovadbi. Kake krepke, gibčne in zdrave dečke nam je svojčas vzgojila telovadba! Vežbanje telesa v telovadnici naj se vrši predvsem pri obrtnem naraščaju, pri vajencu in pri pomočniku. Zato naše vajence in pomočnike

v telovadnice! Tam si jačijo in krepijo mišice, tam se privadijo samozatajevanju in volje do zmage nad telesnim naporom, tam se priučijo disciplinane osebe in telesa. Telesna vzgoja v telovadnici nam daje zdrave, krepke, samozavestne in ponosne državljane - obrtnike.

Posvetiti moramo pažnjo obrtniškem sportu in igri! Ta da človeku, ki cel dan sedi ali stoji v delavnici pri orodju ali stroju, razvedrila, obenem pa tudi blagodejno in osvežujoče vpliva na telo.

Uvesti moramo med naraščaj in samostojne obrtnike pa še posebno smisel za izlete in planinstvo. V prosti naravi, v senčnatem gozdu, ob šumečem potoku in reki, posebno pa v svobodnih višinah planin se razigra srce. Tam se človek osvobodí težkih skrbi in misli, tam pozabi na žalost in trpljenje, tam se človek pomladi, dobi zopet veselje do življenja, do dela, do borbe in tudi voljo in vzpodbudo za zmagol! Lansko leto je slovit velaturist Anglež Finch imel v Ljubljani predavanje o pohodu na okroglo 8800 m visoki Gavrizankar (Tri-

glav je visok 2800 m). Svoje predavanje, v katerem je opisoval gigantsko borbo s skalinami, snežniki, ledeniki in mrazom, je zaključil z vzklikom: »Dokler bo imela Anglija take ljudi, bo ostala vedno mlada.« Zato v prostem času ven v naravo, ven na planine, gori na snežene vrhove gora, ti mladenič-vajenec in pomočnik, ti mož-obrtnik! Naraščaju pa pomagajmo ne le z vzpodbudo, temveč s potrebnimi sredstvi, vodstvom in vzgledom.

K telesni vzgoji spada končno tudi lepo vedenje. Obrtniku se ne sme pripetiti, da bi mu kdo očital, da se ne zna v družbi vesti in obračati, kakor se spodobi. Ni treba gizdavosti in okostenele napetosti, a treba je enostavne, a pristne družabne gibčnosti v pozdravu, v govoru, v priklonu, pa tudi kadar ponosno nastopaš v javnosti. Zato začnimo pri naraščaju in se ne ustavimo pred mojstrom tudi v telesni vzgoji, ki je potrebna za lepo vedenje v družbi.

Zaključujem s pozivom: Skrbimo za telesno vzgojo obrtnika! Le telesno zdrav in krepak obrtniški stan ima voljo do življenja, dela in borbe; edino tak obrtniški stan bo v svoji borbi tudi zmagal.

Kdaj naj se prične pobirati davek na poslovni promet po novih predpisih?

»Trgovski list« priobčuje o naslovnem vprašanju jako zanimiv članek, ki bo interesiral tudi obrtnike. Zato smatramo za umestno, da seznanimo z njim tudi naše čitatelje.

V mesecu avgustu t. l. je stopil v veljavo zakon o skupnem davku na poslovni promet, ki daje ministru za finance pravico, da preuredi plačevanje tega davka po avstrijskem vzorcu tako, da se davek na vse predmete, ki se izgotavljajo iz ene stvarine ali iz njenih sestavnih delov, plačuje naenkrat po skupni stopnji pri proizvodnikih ali ob uvozu. Bistvo izpremembe obstoji v tem, da se davek na poslovni promet pobere za vse predmete odnosno faze, katere običajno napravi blago gotove vrste na svojem potu od proizvajalca ali od uvoza do potrošnika, v primerno zvišani izmeri kot pavšal na enem mestu ne glede na to, ali je pot do potrošnika dejansko daljša ali krajša. Pavšal naj se pri tem sistemu pobere za domače produkte praviloma pri domačem producentu, za uvoženo blago pa praviloma ob uvozu.

S tem se je davek na poslovni promet bistveno izpremenil. Finančna uprava, ki je mnenja, da se donosu tega davka iz proračunskih ozirov nikakor ne more odreči, je upoštevala pritožbe gospodarskih krogov, ki so šle za tem, da je davek v obliki sedanjega faznega sistema, ki obremenjuje vsak promet z 1%, pretrdo breme. Izpremenila je sedanjí fazni sistem v veliko elastičnejši sistem pavšaliranja faz. Pavšaliranje faz ima svojo prednost v tem, da v nobenem oziru ne ovira vmesne trgovine v njenem razvoju. Davčna obremenitev je za blago ene in iste vrste vedno ista, pa naj gre čez več

ali manj rok. S tem je torej natančna kalkulacija davčne obremenitve jako olajšana, kar je koncem koncev prednost, ki jako govori za izpremenjeni sistem davka na poslovni promet. Gospodarski krogi stojijo slej kot prej na stališču, katero smo tudi mi že opetovano utemeljevali, da je v interesu neovirane trgovine in produkcije nujno potrebno, da se prometni davek ukine. Uvidevajo pa tudi razloge, ki ovirajo finančno upravo, da ne ugodí njihovi želji in smatrajo, da bo sistem pavšaliranja faz izdatno ublažil trdote tega davka v dosedanjí fazni obliki.

Predpogoj za pobiranje davka na poslovni promet predpostavlja sestavo cele tarife za razne vrste blaga, po kateri naj bi se pobiral ta davek potom pavšalacije faz. Predvsem je treba ugotoviti, koliko faz napravi vsako posamezno blago do potrošnika, koliko se ob vsakem prehodu iz rok v roke poviša cena za dotično blago, koliko se dotične vrste blaga uvaža v našo državo, koliko znaša preobremenitev pri gotovih vrstah blaga po davku na poslovni promet itd. Ugotoviti je celo vrsto okolnosti, ki vplivajo na izmero pavšala. Finančna uprava je to tako važno kakor težavno delo odmenila gospodarskim korporacijam in jim prvotno za izvršitev tega dela stavila rok 6 tednov.

Že tekom prvih poizvedb gospodarskih korporacij pa se je izkazalo, da je stavljeni rok prekratek in da že iz tehničnih razlogov ne bo mogoče postaviti v tem roku za sestavo tarife ministrstvu predlogov za vse najrazličnejše blagovne vrste tako pravočasno, da bi se mogel pavšalni davek pobirati že od dne 1. januarja 1931.

dalje. Na zadnjih konferencah, ki so se vršile pred kratkim v Beogradu, so gospodarske korporacije navzlic intenzivnemu delu mogle obdelati samo en del za sestavo tarife potrebnih podatkov.

Jasno je torej, da pobiranje davka na poslovni promet potom pavšalacije faz dne 1. januarja 1931 ne bodo mogle stopiti v veljavo. To je tudi povsem naravno, kajti v vseh drugih državah, kjer se je preuredil fazni davek in sistem pavšalacije faz, se je izkazalo, da je potrebno vprašanje tarife izčrpno proučiti, da ne postane nova oblika davka težka okova in ovira za razvoj gospodarstva. Za proučevanje in sestavo tarife so drugod porabili pol leta in še več, v Nemčiji se pa enotna tarifa sestavlja že skoro dve leti. To kaže, da se tudi pri nas tarifa ne more sestaviti preko noči, na kratko, brzo roko.

Spričo tega so se pojavili glasovi, naj se pavšalizacija z dnem 1. januarja 1931. uveljavi vsaj deloma, čujejo pa se tudi zahteve, naj se pavšalizacija odgodi dotlej, da bo sestavljena celotna tarifa.

V interesu gladkega poslovanja naših trgovcev, obrtnikov in industrijev nujno želimo, da se ne prične davek na poslovni promet potom pavšalizacije faz pobirati prej, nego da bo izgotovljena celotna tarifa. Delno uveljavljanje bi povzročilo v vrstah naših davkoplačevalcev disorijentacijo in zmedo, kar bi še bolj kompliciralo že itak komplicirane davčne predpise. Če smo že toliko potrpehli, bomo potrpehli še par mesecev, za več itak ne gre, da dobimo v roke celotno tarifo, ne pa samo odlomek, s katerim bi nam ne bilo ustrezno.

Resoluciji Obrtnega društva v Laškem.

Na izrednem občnem zboru Obrtnega društva v Laškem so na predlog g. Zabkarja sprejeli sledeče resolucije:

I.

Obrtništvo, zbrano na izrednem občnem zboru Obrtnega društva v Laškem dne 2. oktobra 1930. ugotavlja, da so davčna bremena, predpisana po veljavnem davčnem zakonu in pravilniku, za malega obrtnika zelo težka in prosijo visoko kr. vlado, da:

1.) Revidira današnji davčni sistem v toliko, da se uvede zopet eksistenčni minimum, po katerem naj bi bili oproščeni vseh davkov razen obrtnega davka oni obrtniki, ki ne dosežejo letnega čistega dohodka 24.000 Din.

2.) Ukinje naj se pridobinski davek, ki je za obrtnike največje breme.

3.) Vsi obrtniki naj se kategorizirajo in to v soglasju z obrtniškiimi organizacijami. Določa na se pavšalna davčna napoved za male obrtnike.

4.) V davčne komisije naj se vpo-ključijo zastopniki obrtnikov po kategorijah.

Obrtništvo zaupa neomejeno v današnjo vlado, ki na podlagi manifesta Nj. Veličanstva kralja od 6. januarja 1929 neomajano in vztrajno jača dr-

žavo, goji narodno zavest, medsebojno ljubezen vseh delov naroda in ljubezen do kraljevskega doma in države.

II.

1.) Delovanje vodstev osrednjih obrtniških organizacij je popolnoma v skladu z obrtniškiimi zahtevami. Izražajo željo, da tudi v bodoče neumorno delujejo na obrtniškem polju v sedanjih smernicah in jim zagotavljajo svoje zaupanje in neumorno pomoč.

2.) Pozdravljajo borbo osrednjih organizacij za doseg bolniškega, starostnega in posmrtnega zavarovanja za obrtnike z željo, da vzdržujejo ta postulat do končnega uspeha.

3.) Strinjajo se z načrtom ustanovitve produktivnih zadrug in obljubljajo svoje sodelovanje.

4.) Zavedajo se, da so v doseg obrtniških zahtev in napredka potrebne močne in čile organizacije in obljubljajo da bodo stremili z vsemi močmi, da povzdignejo v Laškem okraju obrtniško organizacijo do odgovarjajoče izpopolnitve.

5.) Izrekajo se za skupne zbornice in želijo, da se novi obrtni zakon v

najkrajšem času izvede v tem smislu, kakor so se za njega izrekle obrtniške organizacije Dravske banovine.

6.) Pozdravljajo Zvezo obrtnih društev Dravske banovine v Celju in jo pozivajo, da izvede započeto delo za ustanavljanje obrtnih kreditnih zadrug.

7.) Hočejo, da se naše obrtno šolstvo izpopolni in prilagodi praktičnim potrebam obrtništva. V obrtnih nadaljevalnih šolah naj se vrši pouk v zadržnem delovanju.

8.) Iskreno soglašajo z započeto akcijo za mladinsko vzgojo obrtnega naraščaja in pričakujejo, da bo odbor za mladinsko vzgojo razširil svoje delo na vso Dravsko banovino.

9.) Pozivajo vse tovariše obrtnike, da podpirajo svoj stanovski tisk in da bo vsak poedini obrtnik tudi naročnik Obrtnega vestnika v Ljubljani.

10.) Prepričani so, da kraljevska vlada z vso pozornostjo zasleduje obrtniška vprašanja in hoče dvigniti gospodarsko moč naše države. Vsled tega zro s popolnim zaupanjem v delo kraljevske vlade in so uverjeni, da bo vpoštevala njihove obrtniške in gospodarske postulate.

Ivan Stojan, krojaški mojster:

Kako odpomoči obrtništvu oblačilne stroke?

Naša obrt, zlasti krojačev in krojačic, prihaja vsled veletrgovine in industrije, ki se vedno bolj racionalizira in tehnično izpopolnjuje, v krizo, tako da je malemu obrtniku-krojaču ali šivilji s svojim ročnim delom nemogoče slediti vedno bolj izpopolnjeni industrijski konkurenci in konfekciji, ki je vedno bolj obsežna in izpodriva izdelek mojstra na svojem zavojevalnem pohodu. Bati se je najhujše krize, ako mali obrtnik ne bo našel pametnega izhoda. — To krizo pa po mojem mnenju obrtniki na deželi ne občutijo v oni meri kakor obrtniki v mestu in v industrijskih krajih. Pač pa prihaja počasi tudi na deželo. Seveda se mora obrtnik zavedati, da napredka tehnike ne bo mogel zaustaviti, ker bo šel razvoj vseh strok tehnike svojo zmagovalno pot naprej, ne nazaj. — Tudi samo tarnanje obrtništva ne bo pomagalo nič. Nasprotno, položaj bo vedno bolj kritičen in obrtnik bo propadal in vedno bolj približeval proletariatu.

Imamo pa obrtniki lahko še lepo pot do razsvetle, samo če se te pravočasno zavemo in gremo za duhom časa in tehničnega napredka, ki nam kaže izhod iz krize. Koliko je še pripomočkov, ki nam dajejo možnost, da dobimo zopet v roke produkcijo ter pričnemo boj proti konfekciji in šundu. Najprvo bi morali zaprositi pristojne oblasti, da nam gredo na roko in prepovejo vsem onim, ki nimajo za to potrebne izobrazbe, izvrševanje obrta, tako potom trgovine ali proizvodnje.

Drugo, kar bi moralo obrtništvo ukreniti, bi bilo to, da bi osnovalo poleg že obstoječe obrtniške zadruge še še tolikokrat na obrtniških sestankih omenjene nabavljalne zadruge, ali še

bolje »nabavljalne in produktivne zadruge«. Kako silno nam bi bile take zadruge potrebne, nam kaže samo dejstvo, da so skoro vsi obrtniki naše stroke prisiljeni, da si nabavljajo svoje potrebščine, blago in drugo na drobno od trgovca. To blago je šlo skozi več rok in se tako tudi zelo podražilo. Obrtnik nima pri blagu nobenega dobička več, odnosno ne more postreči svojemu odjemalcu z dobrim in cenanim blagom. Posledica je, da se konzument ogiblje obrtnika in gre kupovat obleko v konfekcijsko trgovino. Ako pa bomo imeli svoje nabavljalne in produktivne zadruge in se bo njihove važnosti zavedal sleherni obrtnik ter delal samo potom zadruge, pa se bo vse blago lahko nabavljalo direktno iz tovarn, o katerih solidnosti in kakovosti bo zadruga poučena. Obrtnik bo kupil dobro in ceno blago in tako bo lažje konkuriral in zaslužil, kar danes ne more. Koliko bi bilo obrtniku pomaganega že s tem, če bi dobili blago od prve roke. V zadrugi bi si lahko uredili tehnično moderne delavnice, v katerih bi se izdelovale obleke z manjšimi režijskimi stroški. Obratovalo bi se z obrtnikovim kapitalom in tudi mojstri bi prodajali svoje izdelke v zadrugi. Delalo bi se lahko tudi na zaloge, kar bi zaposlilo obrtnika v času, ko je zanj mrtva sezona.

Mnogo bi obrtništvo pridobilo z združenim obratovanjem, ako bi znalo zainteresirati za to potrebno ustanovo merodajne činitelje za pomoč s cenimi posojili in drugimi olajšavami.

Te svoje misli sem napisal krojaškemu obrtništvu v razmišljanje, kako najti izhod iz krize. Edino v tem vidim pot, kako odpomoči našemu stanu.

Izogibljimo se alkohola!

Iz predavanja, ki ga je podal vajencem v Mestnem domu v Ljubljani g. Puhar, posnamemo sledeče podatke o alkoholu, ki jih je navajal predavatelj v zvezi s svojimi naravnost pretresljivimi vzgledi o škodljivem učinku tega strupa na družbo, osobito pa na mladino.

Alkohol, t. j. brezbarvna pekoča tekočina, ako je čist, je omamljiv strup in se nahaja v vseh opojnih pijačah, v vinu, pivu, moštu, likerjih ali žganju.

Omamljive pijače so bile znane že v predzgodovinski dobi. Stari Egipet je propadel največ radi nezmernosti; prav tako pozneje Grki in Rimljani. Žganje so izumili v 9. stoletju p. K. arabski učenjaki. Tridesetletna vojska je spravila žganje med narode. V naše kraje so zanesli žganje največ francoski vojaki.

V naši državi se letno pridela, nakuha in nažge ter skoro vse popije: okoli milijona hektolitrov piva, preko 3 in pol milijona hektolitrov vina, preko 600.000 hektolitrov žganja.

Alkohol lahko izpridi in zamori tiste izredno fine prvine ustroja človeškega telesa, v katerih se vrši življenje in ki se imenujejo celice. Alkohol povzroči lahko trajno vnetje želodca. Jetra postanejo precej velika, ko se mast v njih nabere. Srce postane znatno večje in ne more več zmagovati svojega dela. Alkohol pride iz želodca v kri in s krvjo v vse telesne dele. Oškoduje tudi ledvice. Tu zastrupi tiste celice, ki sodelujejo pri izločevanju vode. Tako nastane vodenica in končno smrt. Alkohol je v resnici zelo potuhnjel in pogubonosni strup za človeški organizem, ker je sposoben, da vsak del telesa oškoduje in tako povzroča najrazličnejše bolezni.

Alkohol pa ne ruši samo blagostanja in telesnega zdravja, temveč tudi duševne dobrine, kar morajo zlasti čutiti družine. Narod, v katerem je red v družini, je zdrav telesno in duševno in tudi srečen, kolikor je pač na zemlji mogoče. Tak narod ima prihodnost, ker prihodnji rod bo tak, kakršna je mladina. Pijančevanje napravi človeka: brez časti, brez sramu, brez moči, napravi ga siromaka. Strastnemu pivcu sledi ubožstvo kot črna senca. Pijančevanje napravi človeka brez zvestobe, brez ljubezni, brez veselja. Kaj naj pijanca razveseli? Morda narava, knjiga, morda klet, ki mu nadomešča molitev, morda ubožstvo, tožbe in solze svojcev? Nel Brez veselja je njegovo življenje in mučno njegovo umiranje.

Gotovo je, da Slovenci v celoti ne bogatimo, ampak obubožavamo zaradi alkohola. Nepobitno pa je tudi dejstvo, da je nezmerno uživanje opojnih pijač prvi in glavni vir našega žalostnega gospodarskega stanja. Žalostna slika in dejstvo je tudi, da vlada v naših bolnicah, blaznicah in kaznilnicah prenapolnjenost v veliki meri na račun obolenj in posledic nezmerne uživanja opojnih pijač. Trajno pijančevanje vedno bolj krči narodno premoženje in dviga izdatke za bolnišnice, sirotišnice, blaznice in kaznilnice, dviga umrljivost in vodi polagoma cele narode v propast.

Človek je abstinent od narave; šele razmere, ki vladajo zlasti sedaj v družbi, ga prisilijo, da postane pivec ali pijanec. Mladina, vedi, da napravi zgled in zapeljevanje iz največ mladih ljudi pozneje pijance. Mladina, okleni se z vsem srcem treznosti, kajti le tako boš obvarovana marsikateri nevarnosti, ko enkrat zapustiš domače gnezdece in stopiš na življenja cesto — hiteč za ciljem, za koškom kruha.

Kakor smo že poročali, je znal predavatelj svoja izvajanja podati mlademu obrtniškemu naraščaju s toliko iskrenostjo, resničnostjo in na naravnost pretresljivih izgledeh iz življenja pijancev, da je frapiral poslušalce. Prepričani smo, da je njegovo predavanje rešilo marsikatero dušo, marsikatero življenje pred pogubo alkohola. Gotovo bi bile šle njegove besede do srca tudi mnogemu odraslemu.

V drugem predavanju, ki se je vršilo prošli pončeljek, je ob rekordno velikem številu, okroglo 500 vajencev osvetlil g. predavatelj svoja izvajanja s skioptičnimi slikami, kar je še posebno vplivalo na navzočo mladino. Odkrito povedano: Vsak prijatelj mladine in obrtnega stanu se veseli in čestita k uspehu, ki ga ima delo naših postrtovalnih mož-obrtnikov, ki so v okviru Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani in drugih ljubljanskih obrtnih organizacij pokrenili to lepo akcijo, da se priteče dvigniti dobro vzgoji naša obrtna mladina.

Tečaji.

Strokovni tečaj za aranžerje in dekoraterje.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v januarju in februarju 1931 v Ljubljani strokovni tečaj za trgovske aranžerje in dekoraterje. Pouk in praktično vežbanje se bosta vršila ob pondeljkih, sredah in petkih zvečer od pol 8. do 10. ure. Program obsega: 1. Teoretični pouk: Kupec v toku cestnega prometa, dekoracija kot sredstvo za pridobivanje kupca, psihologija kupca. 2. Praktični pouk: Dekoriranje blaga vseh vrst, različna izgradba izložbenih oken in izložbenih predalov, prevleka izložbenih oken, pravilno ravnanje z izložbenimi okni in blagom. 3. Nauk o barvah: Risanje in slikanje izložbenih ozadij, pršenje barv in podobna slikarska dela. 4. Slikanje reklamnih slik in napisov: Pouk o raznih slogih in načinih pisave, osnutki inseratov in izložbenih plakatov. 5. Razsvetljevalna tehnika: Pravilna (Nadaljevanje na 3. strani.)

KAJ JE NOVEGA.

Borzna poročila: Tuje valute so povprečno veljale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13-50, Budimpešta (madžarski pengö) 9-89, Curih (švicarski frank) 10-96, Dunaj (avstrijski šiling) 7-95, London (angleški funt) 274-88, Newyork (dolar) 56-50, Pariz (francoski frank) 2-22, Praga (čehoslovaška krona) 1-68, Trst (italijanska lira) 2-96.

Nemško-italijansko-sovjetski blok se ustanavlja ter se je v ta namen vršil v zadnjih dneh v Milanu tajen sestanek med ruskim sovjetskim zunanjim komisarjem Litvinovim in italijanskim zunanjim ministrom Grandijem, ki je v vseh diplomatskih krogih in v javnosti izzval veliko presenečenje in pozornost.

Tarifni odbor, ki je razpravljal o načrtu reforme lokalne železniške tarife, je končal svoje delo ter odobril ta načrt.

Izenačenje sodišč tako, da bodo obstojala sreska in okrožna sodišča, je izvršeno s posebnim zakonom, ki ga je kralj podpisal in ki uvaja taka sodišča tudi za Srbijo.

Novi državljanski zakonik, ki bo izenačil privatno pravo za celo državo, je skoro dogotovljen ter je pričakovati, da bo predložen interesiranim korporacijam in oblastvom v izjavo že v februarju.

Gospodarska konferenca, ki se je vršila v Zenevi, ni mogla prinesiti končne ugodne rešitve za zahteve agrarnih držav (Jugoslavije, Rumunije, Madžarske), ker sta se jim upirali Avstrija in Italija.

Velikansko neurje in vihar je divjal v nedeljo po raznih krajih Evrope ter n. pr. na Dunaju odkrival strehe in metal opeko po ulicah, v Parizu pa je vsled nalivov narasla Seina tako, da so morali napraviti v nekaterih mestnih delih mostišča.

Zemlja se je pogreznila v bližini Splita in nastalo je malo jezerce; ta pojav je vzbudil med bližnjim prebivalstvom znatno razburjenje.

Zakon o bankah, ki naj bi uredil poslovanje bank in med drugim tudi vprašanje zaščite vložnikov, je v osnutku izdelan ter je pričakovati, da bo skoro uveljavljen.

Zbornice za kmetijstvo se imajo v kratkem ustanoviti po vseh banovinah in je tozadevni načrt zakona v ministrstvu za poljedelstvo že izdelan.

Med zagrebško in ljubljansko zbornico T. O. I. se je dogovorilo skupno postopanje in medsebojno podpiranje pri delovanju za pospeševanje obrta.

Konferenca o poslovnem davku, ki se je vršila prejšnji teden v Beogradu med predstavniki gospodarskih zbornic, je končala za enkrat svoje delo ter redigirala razne predloge, po katerih bi vseboval seznam poedinih primerov več sto postavk.

Državni prevrat je na vidiku v Španiji, kjer se vedno ponavljajo upori proti režimu in za republiko ter je pričakovati po zadnjih vestih nove vojaške diktature.

Italija je nervozna zaradi namer, da bi se zgradila podmorska železnica iz Španije v Maroko (Afriška obala), ker bi se s tem vsi transporti iz Francije v Afriko odtegnili napadom italijanskega brodogoja.

Zakon o zobozdravnikih in zobotehnikih je uveljavljen, se čemer se zveč tehniki, ki so bili doslej po obrtnem zakonu koncesijonirani obrtniki izločijo iz določb obrtnega zakona ter pridejo pod resor ministrstva za narodno zdravje.

Predstavniki tiskarskih podjetij in fizičnih delavcev so se mudili pri tiskarskim v Beogradu ter so pri ministru dr. Juraju Demetroviću posredovali, da se tiskarska obrt v novem obrtnem zakonu koncesijonira in veže na dokaz usposobljenosti.

Velik adresar trgovskih, večjih obrtnih in industrijskih podjetij v tujih jezikih sestavlja Zavod za pospeševanje zunanje trgovine na podlagi podatkov, ki so mu jih dale na razpolago poedine zbornice.

Polom bank v Ameriki napreduje tako strahotno, da se je samo v enem dnevu zaprlo v Newyorku 8 zavodov, s čemer je naraslo število v zadnjih 8 mesecih propadlih bank na okroglo 600.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo MediĆ
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežb

razsvetljava izložbenih oken in razstavljenega blaga.

V tečaju bo poučeval poseben strokovnjak v reklamni in dekoraciji s pritegnitvijo strokovnjakov v slikarstvu. Opozorjamo na ta tečaj, ki je velike važnosti za trgovce in trgovske sotrudnike. Prijave je poslati najkasneje do 15. decembra t. l. neposredno Zavodu PO Zbornice TOI v Ljubljani. Pristojbina za obisk tečaja znaša za samostojne trgovce in poslovodje Din 200.— za trgovske sotrudnike pa polovico.

OPOZORITEV NA TEČAJ ZA PRŠENJE BARV.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani ponovno opozarja ličarsko-pleskarske, kleparske, mizarske, strugarske, usnjarske in čevljarke obrtnike in pomočnike na tečaj za pršenje barv, ki ga zavod priredi od 3. do 13. decembra t. l. v Ljubljani. Prijave je poslati nemudoma pismeno na Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani. Izjemoma se bodo po razpoložljivosti mest sprejele prijave še ob otvoritvi tečaja dne 3. decembra t. l. ob 8. uri zjutraj v livarni Tehniške srednje šole. Tečaj se bo delil po dogovoru v več grup (dopolodne, popoldne in zvečer). Pristojbine se za lesno in kovinsko pršenje barv na prošnjo zainteresiranih znižujejo na Din 50 za mojstre in Din 25 za pomočnike.

Tečaj za mizarsko luženje v Mariboru.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v soboto in nedeljo 6. in 7. decembra t. l. tečaj za mizarsko luženje v Mariboru. Tečaj se bo vršil oba dneva celodnevno. Poučevalo se bo luženje raznovrstnega mehkega in trdega lesa, pri čemer se bodo uporabljala lužila po najmodernejših receptih. Dala se bodo tudi navodila glede nabave lužil in vsak udeleženec dobi vrhu tega še

seznam preko 100 receptov za sestavo lužil. Sprejmejo se v tečaj v prvi vrsti mojstri, po razpoložljivosti prostora pa tudi pomočniki. Prijave je poslati neposredno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani najkasneje do 2. decembra t. l. Pristojbina za mojstre znaša 50 Din, za pomočnike Din 25. Vsak udeleženec nosi tudi stroške za nabavo 65 komadov deščic iz raznovrstnega lesa v dimenzijah 20x10 cm, katere preskrbi za vsakega udeleženca zavod sam.

Ljudska univerza za obrtniške vajence v Ljubljani.

Zveza obrtnih zadrug obvešča, da z ozirom na to, ker je v ponedeljek dne 1. decembra državni praznik, odpade redno tedensko predavanje za vajence v Mestnem domu. Namesto predavanja se bo pa vršila v nedeljo dne 30. novembra ob 9. uri dopoldne predstava za vajence v kino »Ljubljanski dvor«. Predstavlja se nacijski film: »Za čast domovine«. — Vajenci, ki se redno udeležujejo predavanj, dobe brezplačne vstopnice pol ure pred pričetkom predstave. — Drugi vajenci, kakor tudi obrtniški mojstri plačajo 2 Din vstopnice.

IZ ORGANIZACIJ.

Zadruga krojačev in krojačice za srez Radovljica na Jesenicah sporoča da se vrši vajenska preizkušnja v ponedeljek dne 8. decembra 1930 ob 3. uri popoldan v posebni sobi gostilne Pernuš v Lescah. Vsi vajenci odnosno vajenke se imajo takoj prijaviti pri zadruginih zaupnikih, ali pa v zadrugini pisarni na Jesenicah.

Vsi izprašanci, ki obiskujejo obrtnonadaljevalno šolo, morajo prinesiti tudi šolsko odhodno spričevalo. Brez teh spričeval ne bodo pripuščeni k preizkušnji. — V ponedeljek 8. de-

cembra ob 3. uri se vrši v istih prostorih tudi odborova seja.

Delovanje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je na svoji seji dne 19. novembra t. l. podalo poročilo za čas od 7. oktobra do 18. novembra 1930. Iz poročila je posneti, da je bilo delo zelo obširno in živahno.

Dne 10. novembra t. l. je bila povodom obiska ministrskega predsednika g. generala Živkovića in ministrstva sprejeta tudi deputacija zveze, ki so jo zastopali načelnik g. Rebek, podnačelnik g. Krapež ter odbornika gg. Bricelj in Mihelčič. Ob tej priliki je deputacija izročila spomenice, namenjene gospodu ministrskemu predsedniku glede splošnih želj in težnj obrtništvu, gospodu finančnemu ministru v zadevi pretirane obdačbe in omiljenja davčnih predpisov in gospodu ministru trgovine in industrije v zadevi ustanavljanja produktivnih in kreditnih zadrug. O poteku deputacije smo že obširneje poročali v »Obrtnem Vestniku« z dne 14. novembra t. l. — Občni zbori so se vršili: 1.) Dne 26. oktobra izredni občni zbor rokodelske zadruge v Žireh, 2.) dne 9. novembra izredni občni zbor Čevljarke zadruge v Brežicah, 3.) dne 16. novembra občni zbor Zadruga krojačev in krojačice na Jesenicah v Radovljici (delegat g. Igljč), 4.) dne 16. novembra otvoritev tečaja za nemščino in knjigovodstvo Kolektivne obrtne zadruge na Bledu in razgovor obrtnikov v zadevi ustanovitve Obrtnega društva na Bledu (delegat g. Rebek). — Vajenski odsek je imel v tem času dve seji in sicer dne 9. oktobra in 16. oktobra t. l. Na dnevnem redu je bila razprava o vajeniških predavanjih in o božičnici, ki jo namerava prirediti zveza za vajence. Dne 17. oktobra t. l. je poslala zveza vsem ljubljanskim obrtnim zadrugam okrožnico, v kateri je pred-

lagala prireditve te božičnice ter pozvala zadruge, da stavijo zvezi svoje predloge do 20. novembra. Več zadrug je obljubilo izdatne denarne prispevke za božičnico. Prispevale pa bodo k temu tudi druge avtonomne oblasti. Odsek je priredil v tem času tri vajeniška predavanja in sicer: 1.) dne 3. novembra o »Jugoslaviji« s skioptičnimi slikami. Predaval je g. Vladimir Kravos, 2.) dne 10. novembra o temi »Primitiven človek kot obrtnik«, predavatelj g. profesor Volavšek, 3.) dne 17. novembra o temi »Alkoholizem«, predavatelj g. Puhar, uradnik Higijenskega zavoda v Ljubljani. — Da je vajencu zagotovljena dobra vzgoja in da se prepreči nadštevilnost v določenih strokah je vložila zveza dve predstavi proti zaposlenju prekomernega števila vajencev v tovarniških obratih. — Dne 29. oktobra je imela zveza izredno sejo načelstva in razgovor glede ankete, ki se bo vršila pri banski upravi v zadevi izvršilne navedbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v smislu okrožnice, ki smo jo poslali vsem obrtnim zadrugam z ozirom na obvestilo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Na seji je določila odposlanec, ki bodo svoječasno zastopali zvezo na anketi pri banski upravi. — Dalje je poslala zveza predstavko na bansko upravo proti podelitvi dispenc nekaterim prosilcem, ki nimajo predpisane usposobljenosti. — Zbornici za trgovino, obrt in industrijo je poslala zveza več izjav v gospodarskih in upravnih, kakor tudi v obrtno-pravnih zadevah. — V zadevi pobijanja šušmarstva je vložila zveza tri pritožbe oziroma predstavke, na prejšnje pritožbe pa dobila pet rešitev raznih obrtnih oblasti. — Na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani smo odposlali dne 8. oktobra prošnjo za prepustitev prostorov, ki jih je imel dosedaj Gremij trgovcev in Zveza gremijev trgovcev, za našo uporabo. — Razum teh poslov je rešilo zvezino tajništvo tudi nebroj drugih

Ivan Mihelčič st.:

Zapiski s poučne ekskurzije.

V ponedeljek dne 25. avgusta smo se podali z avtobusi v jeklaro Böhler & Co. v Kapfenberg. Tu se izdeluje svetovnoznano jeklo za razno orodje, razna avtomobilska peresa in podobno. Tudi tu so nam šli tovarniški gg. inženirji zelo na roko in nam razkazali vse podrobnosti ogromnega podjetja.

Rudo za jeklene izdelke dobiva tovarna iz Eisenerza, katero topi v svojih plavžih na oglje v Vordernbergu. Za nadaljnjo predelavo ima podjetje vse peči in orodje v Kapfenbergu. V oddelku za tiglovo jeklo je več tiglovih peči po 50 ton talilne vsebine k tem spadajočimi pregrejevalnimi peči. V elektrojeklarni se vidijo 3 elektro-peči »Herould« na izmenični tok, katere je postavila firma Siemens & Schuckert.

V Siemens-Martinovem oddelku je v obratu več Siemens-Martinovih peči po 8—10 ton talilne vsebine. K temu je priključena livarna, v kateri se vlivajo do 20 ton težki jekleni komadi. Nadalje je še en oddelk Siemens-Martinovih peči po 30 ton talilne vsebine. Vsi vlitni železni deli, katere rabijo v tovarnah in talilnicah, se vlivajo doma v železo-livarno, kjer imajo na razpolago 2 kupolove peči. V oddelku za valjanje je več vrst valjalnic, vse na električni pogon. Peči za gretje jekla pred valjanjem se ku-

rijo s plinom. Različni valjarji se izdelujejo v domačih delavnicah. Posebno pozornost je zbudila izdelava pločevine, ki ne rjavi. Finejše jeklo pride v oddelk za vlečenje, kjer se vlečejo jeklene palice različnih profilov in dimenzij. K temu oddelku je priključen oddelk za luženje.

V železarni kujejo iz surovih kovov razne oblike, kakor težke osi za motorje itd. Oddelk je opremljen z dvema hidravličnima stiskalnicama za 1000 in 3000 ton, 40 parnih kladiv z udarcem od 0,2—20 ton, 6 peči s plin-skim kurjenjem ter z različnimi pomožnimi stroji. Kot podlaga za 20 tonsko kladivo služi ogromen koman iz železa, ki tehta 300 ton.

Zelo interesantna je stara fužina, ki je še vedno v obratu taka kot pred 100 leti in opremljena s 6 vzvodnimi kladivi in primitivnimi ognji kot nekdanj.

Poseben oddelk je za izdelavo različnih jeklenih peres. Vsako izgotovljeno pero mora prestati predpisano preskušnjo. Nadaljnji oddelk je opremljen z modernimi obdelovalnimi stroji za dokončno izdelavo različnih ročnih osi, robotih koles itd. Poseben oddelk je določen za izdelavo tirnih delov za cestne železnice, kateremu je priključen prostor za preizkušnjo varilnih palic za autogenično in elektrovarjenje. Interesantno ogledovanje tovarne je pa zaključilo izredno predavanje s praktičnimi poskušnjami Böhlerjevega jekla v laboratoriju.

Ob 11. uri smo se odpeljali z brzovlakom proti Leobnu čez Selztal v Linz, kamor smo prispeli po 15. uri. V Linzu smo morali vožnjo prekiniti, ker nismo imeli zveze proti Budjeovicam. Čas smo pa porabili s tem, da smo si ogledali mesto in njega zanimivosti. Odpeljali smo se z električno železnico na hrib Maria Saal, odkoder je zelo krasen razgled na celo mesto in okolico. Na vrhu se vidijo še zelo močni zidovi svoječasnih utrd.

Ko smo si vse to ogledali in se nekoliko okrepčali ter napravili par fotografskih posnetkov, smo po ogledu mesta ponoči nadaljevali vožnjo proti Budjeovicam, kamor smo prispeli v terek zarana. Ko smo nato nadaljevali pot ob svežem, prekrasnem jutru proti Plznu, smo imeli najlepši pogled na divno češko pokrajino. Mimo nas so hitela rodovitna polja, zeleni gozdovi, lepe vasi in mesta s krasnimi cestami. Ko smo dospeli na cilj, smo se takoj podali na ogled škodovih zavodov. Vodstvo po tovarniških oddelkih je bilo poverjeno g. ing. Semizu, gosposlavu, ki je uslužben pri firmi že več let.

Škodovi zavodi v Plznu so zgrajeni na kompleksu, ki obsega 1.200.000 m², ploskev zgrajenih objektov pa znaša sedaj ca 700.000 m². V svojih tovarnah zaposluje nad 25.000 delavcev. Utis, ki ga dobi posetnik škodovih tovarn, je ogromen. Montažne dvorane, delavnice, stroji za obdelovanje in izdelani predmeti, vse ima ve-

likanske dimenzije. V montažni dvorani se n. pr. premika žerjav za 120 ton, karuzelska stružnica ima 12,5 m premera in je ena od največjih v Evropi, kovani komadi imajo težo 50, da celo 70 ton. Samo ob sebi umevno je, da si niso mogli udeleženci ekskurzije ogledati vse to ogromno tovarno v kratkem času, ki je bil za ogled odmerjen. Vendar pa so posetniki dobili utis, da more to ogromno čisto slovansko podjetje s svojo vzorno organizacijo dela uspešno konkurirati vsem tujezemskim tovarnam. Slovansko delo Škodovke je priznano na vseh kontinentih.

Popoldan istega dne je bil ogled znamenite plzenske pivovarne. Udeleženci so videli bakreni kotel za varenje iz leta 1842, kakor tudi najmodernejše naprave za varenje piva, stroje za pomivanje steklenic, preizkušnjo in desinfekcijo sodčkov itd. Kleti za pivo so izsekane v živo skalo v obliki rova v dveh etažah. V gornjih kletih je temperatura 15° C ter leži tukaj pivo 3 mesece. Ako bi se vse kletne rove položilo drug za drugim, bi znašala dolžina skupnega rova ca 9 km. Pravijo, da prav te naravne kleti dajejo plzencu svojevrstni okus, da sedaj slovi kot najboljši pivo sveta. Po ogledu pivovarne se je med slučajno tamkaj nahajajočimi češkimi Slovaki, ki jih je privabila slovanska pesem, in udeleženci ekskurzije nadvse priščno manifestirala češko-jugoslovanska vzajemnost.

(Nadaljevanje sledi.)

dopisov, vlog itd. ter dajalo zadru-
gam, kakor tudi posameznim osebam
potrebne informacije in navodila. —
O vseh važnih zadevah je obveščala
svoje članice-zadruge potom
okrožnice. — Obrtniški koledar v le-
tošnji izdaji 3200 izvodov napram lan-
skemu 2000 izvodov je tiskan, vezan
in tudi že popolnoma razposlan. Dne
17. in 18. novembra smo odposlali
280 Spominskih jubilejnih knjig po
izredno znižani ceni in sicer 130 iz-
vodov Obrtnemu društvu v Zagorju
ob Savi, ki jih bo razdelilo vajencem
na vajenskem predavanju in 100 iz-
vodov Kolektivni obrtni zadrugi na
Bledu.

* * *

**Občni zbor Zadruge krojačev in kroja-
čice za radovljjski okraj v Radovljici.**

V nedeljo dne 16. novembra 1930 se
je vršil za Zadrugo krojačev in krojačic
za sresko načelstvo Radovljica v salonu
restavracije Kunstelj redni letni občni
zbor ob 3. uri popoldne z dnevnim re-
dom: 1. Poročilo posameznih funkcijo-
narjev. 2. Odobritev proračuna. 3. Slu-
čajnosti. Načelnik zadruge gosp. Ivan
Gogala je ob otvoritvi pozdravil navzo-
če člane, ki jih je bilo 142 (odsotnost je
opravičilo 55). Posebej je pozdravil za-
stopnika Zveze obrtnih zadrug g. Fran-
ca Iglia iz Ljubljane, nakar je podal
obširno poročilo o zadržnem delova-
nju v minuli poslovni dobi. Očrtal je
glavne težkoče, katere tarejo krojaški
stan ter osobito omenjal sušmarstvo, ve-
like davčne dajatve, poplavljenje Go-
renjskega kota, osobito Jesenice s kon-
fekcijo. Opozarjal je, da se mora temu
odpomoči edinole z lastno nabavljajno
zadrugo. Posebno je grajal ono sušmar-
stvo, ki obstoja v lastnih vrstah in ki
je mnogo hujše od onih, ki sušmarijo
brez obrtnega lista. Navedel je par pri-
merov, ki so naravnost neverjetni. Do-
taknil se je tudi vprašanja raznih agen-
tov in krošnjarjenja pri privatnih stran-
kah, ter zaključil svoja izvajanja s pro-
šnjo na članstvo, da je zadrugi vedno na
strani z nasveti in da vedno vrši svoje
dolžnosti, ker je le potem mogoče
uspešno vršiti težko zadržno delo, ki
ni v korist le njega samega ali morda
ene zadruge, temveč celokupnega obrt-
ništva, tudi onih, ki se tega ne zave-
dajo in ne vršijo svojih dolžnosti na-
pram zadrugi. Za svoja izvajanja je žel
splošno živahno priznanje.

Tajniško poročilo je podala gđ. An-
ca Ravnikova. Iz njega je razvidno ob-
sežno delo zadržnega tajništva in so-
delovanje zadruge z obrtno oblastvom
in Zvezo obrtnih zadrug. Došlih in re-

šenih dopisov je bilo v 8 mesecih nad
1600 brez navadnih vabil in okrožnic.

Nato je imel besedo zvezini zastopnik
g. Frane Iglia, ki je bil vzradošen nad
veliko udeležbo ter je v imenu Zveze
in zvezinega načelnika g. Josipa Rebeka
pozdravil zborovalce z željo, da odnese-
jo z današnjega občnega zbora najlepše
utise in da se razide v najlepšem so-
glasju in prijateljstvu. Dotaknil se je
vseh važnih vprašanj za obrtništvo in
ponovno poudarjal potrebo po slogi in
edinosti v obrtniških vrstah, da se za-
more udušiti naval tistih, ki silijo v
obrtiško sredo odjedat obrtniku kruh.
Dalje je podal poročilo o delavskem za-
varovanju ter podčrtal, da obrtništvo ni
proti socialnemu zavarovanju delav-
stva. Da se delavstvu še bolj pomaga,
a pri tem omili bremena, je treba, da se
preuredi in poceni administracija. Po-
udarjal je potrebo vzgoje in nadzorstva
nad našim naraščanjem. Ta naraščaj bo
postal dober šele, ko ga bomo vgojili
v duhu prave poklicne zavednosti, da
bo znal ceniti svoje delo. Nato je po-
udarjal dolžnost vsakega posameznika,
da stori kar more za svojo stanovsko
organizacijo. Edino potom dobre organi-
zacije z Zvezo obrtnih zadrug na čelu
bo mogel doseči, da se bo njegov glas
vpošteval. Omenjal je delo Zveze obrt-
nih zadrug za obrtnika. Govoril je ob-
širneje o zavarovanju obrtnika, o obrt-
niški samopomoči Zveze obrtnih obrt-
nih zadrug in se končno dotaknil tudi
obrnega strokovnega tiska in apeliral,
da posegamo obrtniki vestno po edinem
našem strokovnem glasilu »Obrtnem
Vestniku«. Za svoja lepa izvajanja je
žel živahno priznanje navzočih.

Načelnik g. Ivan Gogala se je iskreno
zahvalil za podpore Zveze obrtnih za-
drug in njeve uprave, predvsem njene-
ga poštivovalnega načelnika g. Rebeka.
Zveza naj pri vsaki priliki vedno in
povsod to zahteva, da bodo imeli obrt-
niki ono besedo, ki jim gre.

Iz blagajniškega poročila je razvidno,
da znaša zadržno premoženje okoli
12.000 Din. Imela pa je zadruga v mi-
nulem poslovnem času izjemoma veliko
izdatkov za opremo skupne obrtniške
pisarne, ki posluje dnevno od 9. do 14.
ure v hiši številka 100 na Jesenicah po-
leg kolodvora.

G. Ivan Gogala je končno izrekel še
posebno zahvalo predsedniku izpraše-
valne komisije g. Josipu Pogačniku in
njega namestniku g. Petru Rusu ter
vsem prisednicam in prisednikom za
njih vestno izvrševane funkcije.

Odbor je pripeljal s seboj 6 godcev,
ki so po prijetnem tovariškem sestanku

do odhoda zadnjega vlaka veselo svi-
rali.

Tako lepih sestankov si obrtništvo ja-
ko želi, ker se na njih resno dela, obe-
nem pa zbližuje med seboj stanovske
tovariše.

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani,
Beethovnova ulica št. 10, prilličje.

DOBAVE.

Dobave. Prometno-komercialni od-
delek Direkcije državnih železnic v
Ljubljani sprejema do 29. novembra
t. l. ponudbe glede dobave 3000 ko-
madov tiskovin. — Gradbeni oddelek
Direkcije državnih železnic v Ljub-
ljani sprejema do 5. decembra t. l.
ponudbe glede dobave 50 kg naftali-
na, 50 kg voska, 200 kg dekstrina in
30 kg pisalne krede. (Pogoji so na
vpogled pri omenjenih oddelkih.) —
Direkcija državnega rudnika Velenje
sprejema do 24. novembra t. l. ponu-
be glede dobave mineralnih olj, masti
in bencina. — (Predmetni oglasi z
natančnejšimi podatki so v pisarni
Zbornice za TOI v Ljubljani intere-
sentom na vpogled.) — Uprava jet-
nišnice deželnega sodišča v Ljubljani
sprejema do 28. novembra t. l. ponu-
be glede dobave mesa za čas od 1.
decembra 1930 do 28. februarja 1931.
(Pogoji so na vpogled pri isti upravi.)

Dobave. Direkcija državnega rud-
nika Velenje sprejema do 2. decem-
bra t. l. ponudbe glede dobave 3000
kg riža in 200 kg papirnatih vrečic.
— Direkcija državnega rudnika Senj-
ski Rudnik sprejema do 2. decembra
t. l. ponudbe glede dobave 57 koma-
dov nosilcev in 1000 kg železa. — Di-
rekcija državnega rudnika Breza
sprejema do 4. decembra t. l. ponu-
be glede dobave 3950 kg žebeljev, 160
komadov ključavnic, 400 komadov
žag za železo, 850 komadov lopat, 100
kg kleja, 100 kg zelene suhe barve,
100 kg modre suhe barve, 25 kg kre-

de, bakrenih vodov, zobatih koles,
stekla, 40.000 kg portland-cementa in
25 kg podkovnih žebeljev. Direkcija
državnega rudnika Kreka sprejema
do 5. decembra t. l. ponudbe glede
dobave jeklenih palic. — Dne 28. no-
vembra in 15. decembra t. l. se bosta
vršili pri ekonomskem oddelku Ge-
neralne direkcije državnih železnic v
Beogradu ofertalni licitaciji glede do-
bave železniških pragov (Predmetni
oglas z natančnejšimi podatki so v
pisarni Zbornice TOI v Ljubljani in-
teresentom na vpogled.) — Dne 6. de-
cembra t. l. se bo vršila pri računsko
ekonomskem oddelku Ministrstva za
zgradbe v Beogradu ofertalna licita-
cija glede dobave bakrenih cevč.
(Oglas je na vpogled v pisarni Zbor-
nice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri
istem oddelku.)

Prodaja lesa se bo vršila potom
ofertalne licitacije dne 6. decembra t.
l. pri Kr. direkciji šum v Vinkovcih.
(Oglas in pogoji so na vpogled v pi-
sarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja krovskih del. Direkcija dr-
žavnih železnic, gradbeni oddelek v
Ljubljani sprejema do 28. novembra
t. l. ponudbe glede oddaje krovskih
del na kurilnici na postaji Zidani
most. (Oglas je na vpogled v pisarni
Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji
pa pri istem oddelku.)

Transmisijška (gonilna)

jermena

svetovne tovarne

„Gehrckens“

ima vedno na zalogi trrdka

FELIKS TOMAN ml.

Ljubljana, Resljeva c. 30

Zahtevajte specijalne ponudbe!

Najboljši

firneži, laneno olje, vse vrste lakov in emajlno
lakastih barv, kakor tudi kemijsko čistih, olupšanih
in navadnih prstenih barv vseh vrst dobite po
nizki ceni pri trrdki

Alojzij Keber,

Ljubljana, Marijin trg 8.

Detaljna zaloga DUKO-lakov po tvorniških
cenah. — Antoxid barve zoper rjo.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Inserati

Obrtnem Vestniku

imajo

**siguren
uspeh**

Zato naprošamo
vse obrtnike, da
od svojih doba-
viteljev preskrbe
inserterate za svoj
obrtiški list.

Urarji in mehaničarji

**Vse posamezne
gramofonske dele**

po vzorcih, kakor tudi za spe-
cijalne gramofonske znamke,
dalje vsakovrstne

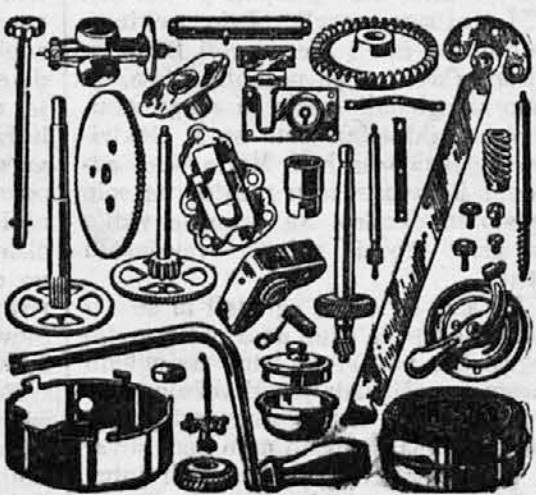
gramofonske igle

dobavlja točno in po ugodnih
cenah

tovarniška zaloga gramofonov,
plošč in gramof. sestavnih delov

„Gramofon“ A. Rasberger

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 34. Izvršuje za Vas vsa kočijeljša in zamudna po-
pravlja. Izdelujemo zobna kolesa, valjke, gonila itd.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

**dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem
računu vsem kredita zmožnim osebam in trrdkam**